

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 10So/43/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 3013200396                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 28.04.2015                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Zuzana Ďurišová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2015:3013200396.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Ing. P. J., bytom J., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8 - 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14.01.2013, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/136/2013-41 zo dňa 16.01.2014, jednomyseľne, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/136/2013-41 zo dňa 16.01.2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

### Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 12Sd/136/2013-41 zo dňa 16.01.2014 podľa § 250p zákona č. 99/963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) odmietol návrh navrhovateľa na preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14.01.2013 z dôvodu, že návrh bol podaný oneskorene.

V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd uviedol, že rozhodnutie č. XXXXXX XXXX X zo dňa 14.01.2013 odporkyňa dala na poštovú prepravu dňa 23.01.2013. Opravný prostriedok doručený Sociálnej poisťovni dňa 26.03.2013 navrhovateľ dal na poštovú prepravu dňa 22.03.2013. Z dávkového spisu odporkyne samosudca zistil, že napadnuté rozhodnutie odporkyne prevzal navrhovateľ dňa 25.01.2013 - expedované dňa 23.01.2013, považuje sa za doručené dňa 25.01.2013 podľa Poštového poriadku; opravný prostriedok bol teda podaný po uplynutí tridsaťdňovej zákonnej lehoty, stanovenej na podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dňa 31.01.2013 osobne navštívil pobočku Sociálnej poisťovne v Prievidzi, prostredníctvom ktorej adresoval odporkyni podanie, v ktorom výslovne žiadal o započítanie celého obdobia štúdia na vysokej škole, nakoľko štúdium prerušené nemal. S touto skutočnosťou sa súd

prvého stupňa vôbec nevysporiadal, čím porušil jeho základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy (IV. ÚS 14/07, I. ÚS 265/05). Aj keď jeho podanie zo dňa 31.01.2013 nebolo výslovne označené ako opravný prostriedok, bolo potrebné ho v zmysle § 41 ods. 2 O.s.p. posudzovať podľa jeho obsahu a nie formy. Toto tvrdenie preukazuje aj list odporkyne zo dňa 20.02.2013, v ktorom odporkyňa na návrh reagovala. Čo sa týka podania zo dňa 21.03.2013 nazvaného návrh na preskúmanie rozhodnutia, tak tento je potrebné v zmysle vyššie uvedeného považovať len za doplnenie pôvodného návrhu. Na základe uvedeného žiada odvolací súd, aby rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec súdu na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdil. Dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ nepovažuje odporkyňa za opodstatnené. Odporkyňa trvá na vyjadrení, že opravný prostriedok navrhovateľa bol podaný po uplynutí zákonnej lehoty.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a ide o uznesenie, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O.s.p. v spojení s § 250p druhá veta O.s.p.), dospel jednomyseľne k záveru, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je potrebné zrušiť, nakoľko postupom krajského súdu bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 41 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., účastníci môžu robiť svoje úkony akoukoľvek formou, pokiaľ zákon pre niektoré úkony nepredpisuje určitú formu. Každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Podľa § 186 ods. 1 a ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, podanie možno urobiť písomne, ústne, telegraficky, faxom alebo elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu, ak sa jeho predloženie nevyžaduje na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Podanie urobené telegraficky je potrebné doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní a podanie urobené faxom je potrebné doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Podanie urobené elektronickými prostriedkami, ktoré nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu alebo urobené v súlade s dohodou podľa odseku 2, je potrebné potvrdiť písomne najneskôr do troch dní. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené alebo potvrdené, sa neprihliada. Podanie sa posudzuje podľa obsahu.

Z obsahu súdneho spisu najvyšší súd zistil, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14.01.2013 (č.l. 5) bolo dané na poštovú prepravu dňa 23.01.2013, pričom išlo o doručenie písomnosti formou „obyčajného“ doručovania z ktorého sa nevystavuje potvrdenie o doručení písomnosti (tzv. „doručenka“). Dňa 31.01.2013 sa do pobočky odporkyne dostavil navrhovateľ žiadajúc o započítanie celého obdobia doby štúdia na vysokej škole, nakoľko nemal prerušenie štúdia. O tejto skutočnosti vyhotovila pobočka odporkyne list, ktorý zaslala odporkyni (č.l. 36). Odporkyňa svojim listom zo dňa 20.02.2013 upovedomila navrhovateľa o započítaní len tej doby, ktorá je potrebná na prípravu na povolanie (č.l. 37). Navrhovateľ podal návrh zo dňa 21.03.2013 na preskúmanie rozhodnutia odporkyne (č.l. 3).

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ vykonal svoj prvý procesný úkon proti rozhodnutiu odporkyne dňa 31.01.2013, kedy sa dostavil na jej pobočku, aby vyjadril svoj odlišný právny názor a žiadal do obdobia dôchodkového poistenia započítať celé obdobie doby štúdia na vysokej škole. Zo znenia

ustanovenia § 41 O.s.p. ako aj § 186 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že účastníci môžu robiť svoje úkony akoukoľvek formou, pokiaľ zákon pre niektoré úkony nepredpisuje určitú formu. Každý úkon posudzuje súd ale aj správny orgán podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený. Keďže O.s.p. ani zákon o sociálnom poistení neustanovuje pre podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu žiadnu osobitnú formu, bol navrhovateľ oprávnený podať opravný prostriedok aj ústne. S podaním opravného prostriedku zo strany navrhovateľa sú spojené aj právne účinky, ktoré zákon s takým podaním spája. Povinnosťou odporkyne ako aj krajského súdu bolo teda postupovať ex offio podľa relevantných ustanovení procesných kódexov.

V uvedenom prípade súd nepovažoval otázku určenia dňa doručenia rozhodnutia odporkyne navrhovateľovi (27.01.2013 alebo 29.01.2013) za relevantnú, pretože v oboch prípadoch by išlo o podanie opravného prostriedku v zákonnej 30-dňovej lehote (§ 250m ods. 2 O.s.p.).

V prípade podania navrhovateľa označeného ako „návrh na preskúmanie rozhodnutia zo dňa 14.01.2013 o priznaní predčasného starobného dôchodku poistenca..., daného na poštovú prepravu dňa 22.03.2013, ide podľa názoru súdu o doplnenie podania zo dňa 31.01.2013 v zmysle ustanovení § 250h ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250m ods. 2 O.s.p.

Pokiaľ teda krajský súd v predmetnej veci bez ďalšieho odmietol opravný prostriedok navrhovateľa z dôvodu, že bol podaný oneskorene, odňal tým navrhovateľovi možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1, písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (§ 221 ods. 1, písm. f/ O.s.p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať treba považovať aj odmietnutie opravného prostriedku ako oneskorene podaného v prípade, že podmienky pre takýto postup súdu neboli splnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, pričom v novom konaní krajský súd preskúma zákonnosť postupu a rozhodnutia odporkyne, vo veci rozhodne, pričom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 O.s.p.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.